

TIMMEN

Eftersom man visste att mrs Mallard redan led av hjärtbesvär var man mycket noga med att framföra nyheten om hennes mans död så varsamt som möjligt.

Det var hennes syster Josephine som berättade det, med avhuggna meningar – förtäckta antydningar som försiktigt anspelade på vad som hade hänt. Hennes mans vän mr Richards var också där, nära intill. Han hade varit på tidningsredaktionen när de fått nyheten om tågkatastrofen, med Brently Mallards namn högst upp på listan över "döda". Han hade väntat på ett till telegram för att försäkra sig om att nyheten stämde och sedan skyndat iväg för att hinna framföra den sorgliga nyheten innan någon annan gjorde det på ett mindre försiktigt och varsamt vis.

Många andra kvinnor före henne hade fått samma nyhet, men hon reagerade på ett annat vis än de flesta som blev som förstenade och vägrade ta in orden de just hört. Hon började i stället genast gråta hejdlöst i sin systers armar. När den första sorgevägen hade lagt sig gick hon ensam till sitt rum. Ingen fick följa efter.

I rummet fanns en bekväm rymlig fåtölj vänd mot det öppna fönstret. Hon sjönk ner i den. Kroppen var tung som bly, och hon kände sig utmattad ända in i själen.

Hon såg ut över trädtopparna vid det öppna torget framför huset. De spratt av vårens nya liv. I luften fanns en ljuv föraning om regn. På gatan där nere ropade en gatuförsäljare ut sina varor. Hon hörde svagt hur någon sjöng långt borta, och otaliga sparvar kvittrade på taken.

Små glimtar av blå himmel skymtade här och där fram genom molnen som hade mötts och packats ihop västerut, utanför hennes fönster.

Hon satt blickstill med huvudet lutat mot kuddarna i stolen. Då och då steg en snyftning genom strupen och hon skälvde till, liksom ett barn som gråtit sig till sömns och fortsätter att snyfta i drömmen.

Hon var ung, med ett vackert, lugnt ansikte, vars drag avslöjade att hon bar på en hel del återhållna känslor men också viss styrka. Nu var

dock ögonen matta, och blicken var fäst vid en punkt långt borta, på en strimma blå himmel. Blicken var inte eftertänksam, utan snarare tom och helt utan eftertanke.

Det var något som var på väg fram till henne, och hon satt skrämt och väntade på det. Vad var det för något? Hon visste inte, det var för vagt och flyktigt för att sätta fingret på. Men hon kände hur det kom framkrypande ur himlen, hur det sträckte sig efter henne genom ljuden, dofterna och färgerna som fyllde luften.

Nu andades hon snabbt – bröstet hävde sig häftigt upp och ner. Hon var på väg att inse vad det var för något som var på väg att fylla henne, och hon kämpade för att hålla det nere med ren viljestyrka. Men viljan var lika svag som hennes vita, smala händer.

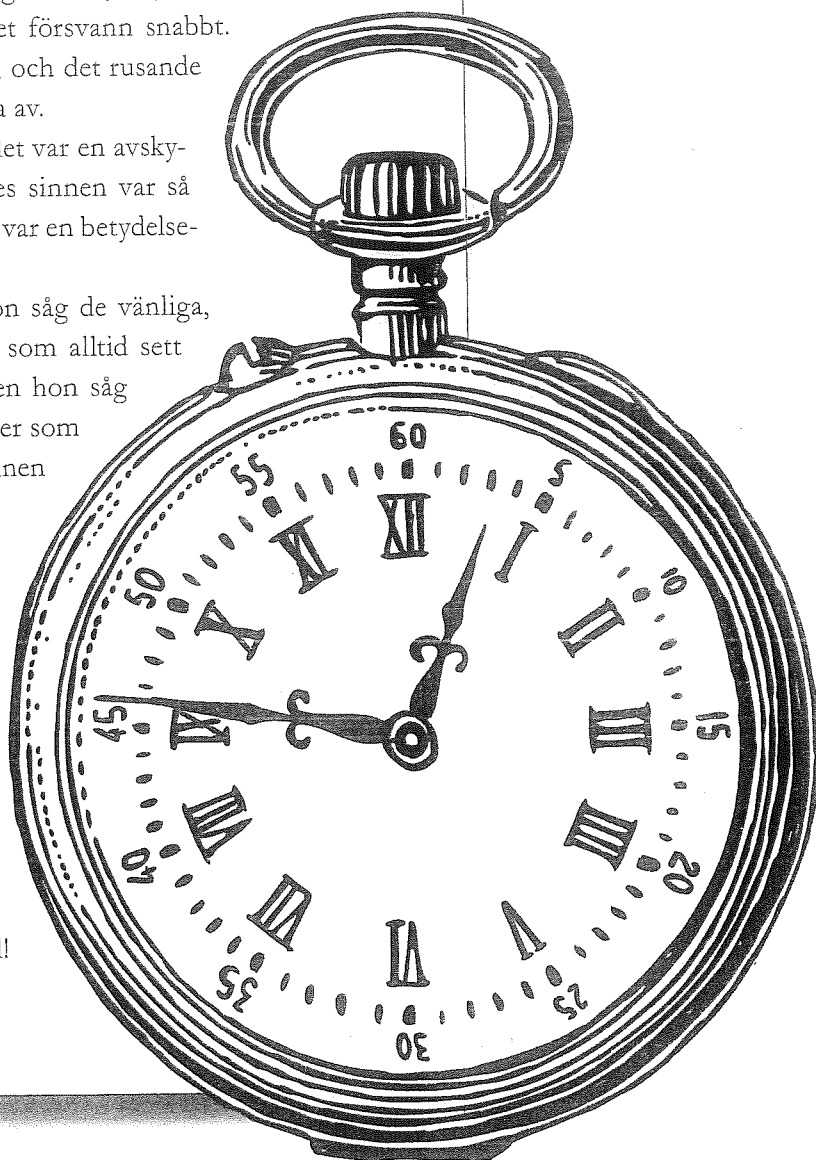
När hon gav efter slank en svag viskning igenom de lätt åtskilda läpparna. Hon viskade andlöst, om och om igen: "fri, fri, fri!" Den stirrande blicken och det vettskrämda uttrycket försvann snabbt. Ögonen lyste förväntansfulla. Hjärtat slog hårt, och det rusande blodet värmdes och fick hela kroppen att slappna av.

Hon stannade inte upp för att fråga sig om det var en avskysvärd glädje som fyllde henne eller inte. Hennes sinnen var så skärpta i detta ögonblick att hon klart såg att det var en betydelselös fråga.

Hon visste att hon skulle gråta igen när hon såg de vänliga, ömsinta händerna knäppta i döden – ansiktet som alltid sett på henne med kärlek, stelt, grått och dött. Men hon såg bortom det bittra ögonblicket många år framöver som bara var hennes egna. Och hon öppnade famnen och välkomnade dem.

Det skulle inte finnas någon som levde för henne dessa kommande år – hon skulle leva bara för sig själv. Det skulle inte finnas någon stark vilja som kuvade hennes egen, så som vissa blint och envist tvingar på sina medmänniskor sin egen önskan. Just i detta insiktsfulla ögonblick tyckte hon att sådant beteende inte var mindre brottsligt vare sig avsikten var välvillig eller elak.

Ändå hade hon älskat honom – ibland. Ofta hade hon inte gjort det. Vad spelade det för roll!

Vad var kärlek, detta olösta mysterium, mot den otroliga känslan av att få bestämma själv som plötsligt fyllde hela hennes väsen!

“Fri! Fri till kropp och själ!” viskade hon om och om igen.

Josephine stod på knä vid den låsta dörren med munnen mot nyckelhålet. Hon bad om att få komma in. “Öppna dörren, Louise! Jag ber dig, öppna dörren innan du gör dig själv illa. Vad sysslar du med, Louise? Öppna dörren, för guds skull.”

“Gå din väg. Jag kommer inte att göra mig illa!” Nej, hon satt ju och drack självaste livets elixir genom det öppna fönstret.

Tankarna for runt i huvudet på henne. Hon tänkte på alla dagar hon hade framför sig. Vårdagar och sommardagar, och alla möjliga sorters dagar som bara skulle vara hennes egna. Hon bad en stilla bön om att livet skulle bli långt. Så sent som igår hade hon ryst vid tanken att det kanske skulle bli det.

Till sist gav hon efter för systemens böner, reste sig och öppnade dörren. Triumfen lyste feberaktigt ur ögonen på henne, och hon förde sig omedvetet som en segergudinna. Hon slog armen om sin systers midja, och tillsammans gick de nerför trappen. Mr Richards stod och väntade på dem där nere.

Någon öppnade ytterdörren med en portnyckel. Det var Brently Mallard som steg in. Han var lite dammig efter resan och bar lugnt sin resväska och sitt paraply. Han hade varit långt från olycksplatsen och visste inte ens om att det hade hänt något. Han stannade förvånat upp när han hörde Josephine skrika till och såg hur mr Richards snabbt försökte blockera honom från sin frus åsyn.

Men mr Richards var för långsam.

När läkarna kom sa de att hon hade avlidit av en hjärtattack – orsakad av en glädje som dödat.

Kate Chopin (1850–1904)

Timmen, 1894

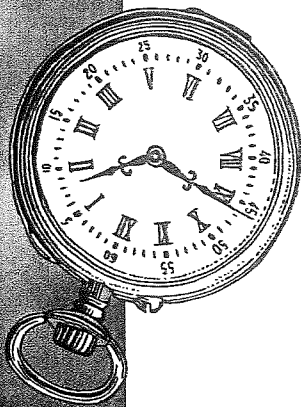

Bild s. 7: Lövverk. Foto: Helena Inkeri/Folio Images/Getty Image

Bild s. 8: Mörka moln. Foto: Tongdang5/Thinkstock.

Klocka s. 7–8: Chronicler101/Thinkstock.

